

Itsemurhien ehkäisy Kainuussa

KAINUUN
hyvinvointialue

Itsemurhavaarassa olevan henkilön tai itsemurhaa yrittäneen henkilön hoito- ja palveluketjut Kainuun hyvinvointialueen ammattilaisille

Mukana elämässä – hankkeen ohjausryhmä

23.2.2023

Suunnittelija Eija Hujanen, sairaanhoitaja, JEAT, eija.hujanen@kainuu.fi

Suunnittelija Maarit Rajatalo, sairaanhoitaja YAMK, maarit.rajatalo@kainuu.fi

Mielenterveysstrategia **2020-2030**

Hoito- ja palveluketjujen prosessimallinnus ammattilaisille Kainuun hyvinvointialueen Kaima intranettiin

- Kehittämistyössä on hyödynnetty Itsemurhien ehkäisy ja itsemurhaa yrittäneen hoito Käypä hoito-suositusta ja Kansallisen Mielensterveysstrategian ja itsemurhien ehkäisy ohjelma vuosille 2020-2030
- Kehittämistyössä on syvennetty Kainuun hyvinvointialueen olemassa oleviin toimintamalleihin ja työohjeisiin, joita osittain ME-hankkeessa päivitetty.
- Hoito- ja palveluketjusta löytyy hankkeen laatimia tuotoksia mm. asiatiivistelmiä, työohjeita, asiakasesitteitä sekä toimintamalleja.
- Ammattilaisille mallinnukset on julkaistu intranettiin loppu vuodesta 2022 ja vuoden 2023 alussa mallinnuksiin on päivitetty tiedostoja soveltumaan hyvinvointialueelle sekä lisätty vielä hankkeessa laadittu verkostotoimimisen malli sekä ensikäynnin työohje mielensterveys- ja päihdeasiakkaalle.

Hoito- ja palveluketjujen prosessimallinnus ammattilaisille Kainuun hyvinvointialueen Kaima intranettiin

- Talven ja kevään 2023 aikana henkilöstöä tiedotetaan eritavoin mm. yhteistyöpalavereissa, osallistumalla työyksiköiden tai vastuualueiden henkilökuntaryhmiin, intran välityksellä ja sähköpostitse.
- Mukana elämässä –hankkeen päätyessä itsemurhavaarassa tai itsemurhaa yrittäneen hoito- ja palveluketjun omistajuus ja jatkokehittäminen siirtyy sovitusti nuorten osalta nuoripsykiatrian ylilääkärille ja työikäisten sekä ikäihmisten osalta tulosyksikköpäälliköille mielenterveys- ja riippuvuuksien hoidossa.
- QPR-prosessimuotoon hanke on tehnyt tiivistä ja erittäin toimivaa yhteistyötä Kainuun hyvinvointialueen laadunhallinnan suunnittelijan kanssa

Käyttäjäpalautteet itsemurhavaarassa olevan tai itsemurhaa yrittäneen henkilön hoito- ja palvelupolkuun Kainuun hyvinvointialueen verkkosivuilla

- Käyttäjäpalautekysely oli avoinna 1.12.2022-13.2.2023.
- Palautetta pyydettiin hoito- ja palvelupolkujen verkkosivujen sisällöstä, toimivuudesta sekä hoidon ja palveluiden toteutumisesta hoidon ja palvelun kehittämisen tueksi.
- Palautetta onnistumisesta että ongelmista.
- Palautteita tuli sähköiseen kyselyyn 4 kpl

Hain tietoa verkkosivuilta (voi valita useamman)

Nimi	Prosentti
Itselleni, itsetuhoisuuden vuoksi tai itsemurha yrityksen jälkeen	25,0%
Läheisen tai perheenjäsenen itsetuhoisuuden vuoksi tai itsemurha yrityksen jälkeen	25,0%
Ammattilaisena, asiakkaan itsetuhoisuuden tai itsemurha yrityksen jälkeen	50,0%
Läheisenä tai omaisena, perheenjäsenen itsemurhan jälkeen	50,0%
Yleisesti lisäten omaa tietämystäni itsemurhien ehkäisystä ja varhaisesta tuesta	50,0%
Yleisesti lisäten omaa tietämystäni itsetuhoisuuden hoidosta tai palveluista	50,0%
Kävin tutustumassa verkkosivuihin	25,0%

N

4

MUKANA
ELÄMÄSSÄ

Verkkosivuilta vastanneet kokivat saavansa tietoa

- Vertaistuen tai kolmannen sektorin palveluista 67%
- Itsetuhoisuuden riskitekijöistä ja huolen heräämisestä 67%
- Turvasuunnitelmasta ja sen tärkeydestä 67%
- Masennuksen ja päihdeongelman tunnistamisesta 67%
- Läheisen osallistuminen läheisen hoitoon tai palveluun 67%

Näistä koettiin saavan eniten tietoa. Muita itsemurhien ehkäisyn teemoista tai hoidon – tai palvelun mahdollisuuksista tiedon saaminen jakautui pienemmäksi.

Itsetuhoisen henkilön hoidosta tai palvelusta vastaajat kokivat saavansa tietoa

- Kiireellisessä tai päivystyksellisessä tilanteessa 67%
- Ajanvaraus asioissa hoidon suunnittelua varten 67%
- Ajanvaraus asioissa sosiaalisen palvelun suunnittelua varten 33%
- Jatkohoidon mahdollisuuksista päivystyksellisen avun jälkeen 33%

Avoimet vastaukset tiivistettynä

Kehitettävät asiat:

- Monta eri hoito- ja palvelupolkua kohtalaisen yksinkertaisesta asiasta.
- Tekstistä toivottiin ääniversiota
- ” Kehitettävää ois, että pääsisin keskustelemaan jonkun kanssa, mut ku ei oo aikoja. Eikä takaisin soitot toimi, niin turhauttaa lukea näitä pitkiä puutteellisia tekstejä itsaritunnelmissa”

Onnistumiset:

- Laajat sivut
- Ikäihmisten huomiointi
- Kattavasti ajantasaisia yhteystietoja
- ” Hyvää työtä koko hankkeessa ja näissä kuvauksissa. Kiitos!”

Johtopäätökset ja mitä verkkosivuille muutetaan

- Tietoa ollaan saatu tuotettua asukkaille laajasti ja monipuolisesti
- Hankkeen tavoitteiden mukaisesti verkkosivujen käyttäjät ovat löytäneet tietoa itsemurha riskitekijöistä ja itsemurhien ehkäisemisestä sekä läheisten huomioimisesta
- Isossa tietomäärässä olisi ääni/video versiot hyvänä lisänä, mutta hankkeessa mahdollista toteuttaa

Verkkosivujen muutokset hankkeen aikana:

- Päivitetyt asiakasohjeet hyvinvointialueelle muutettu viestinnän kanssa yhteistyössä
- Hoito- ja palveluissa olevat linkit tarkistettu
- Puolangan yhteistietojen lisääminen on selvittelyssä